

2. Релігійна історія України в її датах

- 860 – Перше, т.зв. Аскольдове хрещення Русі.
- 957 – Хрещення княгині Ольги в Константинополі.
- 959 – Посольство княгині Ольги до цісаря Оттона I з проханням прислати єпископів і священників.
- 988 – Хрещення киян за князя Володимира. Прийняття християнства як державної релігії.
- 1019-1054 – Князювання на київському престолі князя Ярослава Мудрого. Запровадження першого статуту для Церкви.
- 1022-1039 – Побудова Софійського собору в Києві; складення Першого давньоруського літописного зводу; заснування при соборі першої в Русі-Україні бібліотеки.
- 1051 – Призначення Іларіона, автора «Слова про Закон і Благодать», митрополитом Київським без згоди на те Константинопольського патріарха.
- 1051 – Заснування Києво-Печерського монастиря.
- 1075 – Ярополк, син князя Ізяслава, передає папі Григорію II від імені батька Київську державу під його духовну опіку. Папа надає Ізяславові і його наступникам титул короля з апостольським правом.
- 1113 – Літописний звід «Повість врем'яних літ», складений ченцями Києво-Печерського монастиря Нестором, Никоном та ін.
- 1147 – Вибір Кліма Смолятича на Київського митрополита Собором єпископів без згоди на те Константинопольського патріарха.
- 1168-1169 – Спалення багатьох, в т.ч. й церковних, споруд Києва військами й нині вшанованого Московським Патріархатом Суздальського князя Андрія Боголюбського.
- 1223 – Початок діяльності домінікан на українських землях
- 1240 – Масове знищення церков і монастирів у Києві ордами Батия.
- 1245 – Український архієпископ Петро Аскерович бере участь у Ліонському соборі. Посольство папи Інокентія I начолі з Піано де Карпіні у Володимирі Волинському веде переговори з українськими єпископами з питання укладення унії з Римом.
- 1253 – Коронація князя Данила на короля Русі папським легатом.
- 1299 – Перенесення осідку Київської митрополічної кафедри у Володимир-над-Клязьмою (з 1325 – в Москву) із збереженням назви Київської митрополії та титулу Київського митрополита.
- 1302-1303 – Утворення Галицької православної митрополії.
- 1317 – Заснування Литовської православної митрополії.
- 1364 – Утворення єпархіального осередку всіх вірмен Русі, Валахії та Литви в Львові.
- 1375 – Заснування папою Григорієм XI католицької архієпископії в Галичі, єпископій в Перемишлі, Володимирі та Холмі з прямим підпорядкуванням римській курії.

- 1412 - Перенесення католицької архієпископії до Львова.
- 1438-1439 – Київський митрополит Ісидор начолі делегації бере участь у Флорентійському соборі, на якому було укладено унію східно- і західно-християнських церков.
- 1556-1561 – Переклад Пересопницького Євангелія староукраїнською мовою.
- 1583 – Видрук Іваном Федоровим Острозької Біблії.
- 1585-1586 – Заснування у Львові православного братства і першої школи при ньому.
- 1589 – Створення Московського Патріархату.
- 1593 – Заснування Замоїської католицької академії.
- 1596 – Берестейська унія.
- 1615 – Заснування Київського православного братства і школи при ньому. Створення Києво-Печерської друкарні.
- 1617 – Об'єднання уніатських монастирів у чин василіан.
- 1620 – Відновлення в Києві православної митрополії та ієрархії, здійснене Єрусалимським патріархом Феофаном за підтримки і протекції козацького війська начолі із Петром Конашевичем-Сагайдачним.
- 1623-1645 – Переговори (з перервами) про укладення Універсальної унії уніатської та православної церков України.
- 1632 – Обрання архімандрита Києво-Печерського монастиря Петра Могили на митрополичу кафедру в Києві.
- 1632 – Заснування Києво-Могилянської колегії (з 1701 - академія).
- 1640 – Загальноукраїнський Православний собор у Києві прийняв «Православне сповідання віри», визнане опісля як зразок для всього православного світу і затверджене в 1643 році патріархами Константинопольським, Олександрійським, Антіохійським та Єрусалимським.
- 1646 – Видання «Великого Требника» Петра Могили.
- 1649 – Ужгородська унія.
- 1661 – Видання «Києво-Печерського патерика».
- 1686 – Антикано́нічне поглинення Московським Патріархатом Київської митрополії.
- 1691-1712 – Перехід західноукраїнських православних єпархій – Перемиської, Львівської та Луцької в унію.
- 1720 – Указ Петра I про заборону друкувати книжки у монастирських друкарнях українською мовою.
- 1720 – Замоїський собор уніатської церкви.
- 1721 – Скасування патріаршества й початок синодального управління Православною Церквою в Російській імперії.
- 1722 – Уніатські дієцезії – Львівська, Перемиська, Холмська і частково Луцька – після першого розбору Польщі опиняються на території Австрійської імперії. Греко-католики зрівнюються в правах з римо-католиками.
- 1751 – Видання в Києві повної слов'янської Біблії.

- 1770 – Заборона київським митрополитам вживати у своєму титулі слова «і Малої Русі».
- 1786 – Секуляризація Катериною II монастирських маєтків на Лівобережжі України.
- 1800 – Заборона самодержавно-синодальної влади Російської імперії будувати храми в Україні в національно-архітектурному стилі.
- 1819 – Реорганізація Києво-Могилянської академії у вищий богословський навчальний заклад – Київську духовну академію.
- 1837 – Утворено Таврійське Караїмське духовне управління з резиденцією в Євпаторії.
- 1839 – Проголошення акту приєднання уніатів Правобережжя України і Білорусії до Російської Православної Церкви.
- 1846 – Утворення білокриницької ієрархії старообрядницької церкви.
- 1864 – Відбувся перший з'їзд російсько-українських баптистів у с. Нововасилівці Таврійської губернії.
- 1876 – Царський указ про заборону українських друків.
- 1886 – На теренах України перша громада Адвентистів сьомого дня з'явилася в Криму.
- 1903 - Видання у Відні першого перекладу Біблії українською мовою, здійсненого П.Кулішем, І. Нечуєм-Левицьким та І. Пулюєм.
- 1905 – Царський указ про свободу віросповідань в Російській імперії.
- 1908 – Виникнення на півдні України і в Молдавії громад послідовників Інокентія Балтського – інокентіївців.
- 1917 – Відновлення посади Московського Патріарха.
- 1918 - В Києві відбувся Перший Всеукраїнський з'їзд баптистів, який схвалив Статут Церкви.
- 1918 – Декрет Раднаркому «Про відокремлення церкви від держави і школи від церкви». Церква позбавляється права юридичної особи і власника майна.
- 1917-1918 - Початок національно-церковного руху в Україні за відокремлення українських епархій від РПЦ і набуття Православ'ям України автокефалії. Всеукраїнський православний собор у Києві приймає рішення «Про тимчасове Вище управління церкви на Україні».
- 1920 – Проголошення Всеукраїнською православною церковною радою автокефалії Української Православної Церкви з правом богослужіння українською мовою.
- 1921 – Собор Української Автокефальної Православної Церкви в Києво-Софіївському соборі. Висвячення Василя Липківського на митрополита Київського і всієї України через покладання рук священників.
- 1921 - 1922 – Початок «обновленського розколу» в Православній Церкві.
- 1925 – Утворення групою автокефалістів «Діяльно-христової Церкви України», яка проіснувала до 1927 року.
- 1925 – Утворено «Братське об'єднання українських православних церков», яке проіснувало як окрема церква до 1937 року.

- 1925 – Засновано Всеукраїнський Союз Християн євангельської віри.
- 1927 – Організований у Луцьку Арсеном Річинським церковний з'їзд православних Волині, який накреслив шляхи українізації православ'я.
- 1928 – Заснування митрополитом Андреем Шептицьким Богословської академії УГКЦ.
- 1928 – Закриття Києво-Печерської Лаври і утворення на її території культурно-історичного заповідника.
- 1929 – Постанова ВЦВК та РНК про релігійні організації. Початок масового закриття церков, репресій проти ієрархів та духовенства.
- 1930 – Надзвичайний собор Української автокефальної Православної Церкви оголосив про «саморозпуск» церкви та ліквідацію Всеукраїнської православної церковної ради.
- 1934 – Закриття Києво-Софіївського собору і перетворення його на архітектурний музей-заповідник.
- 1934 – Зруйнування Михайлівського Золотоверхого монастиря в Києві.
- 1942 – Собор єпископів відновленої Української Автокефальної Православної Церкви в Києві.
- 1943 – Відновлення патріаршества Російської Православної Церкви і наречення з поради Сталіна її Руською. Утворення Священного Синоду цієї Церкви.
- 1944-1945 – Утворено під тиском влади Союз євангельських християн-баптистів, який поєднав баптистів, євангелістів і п'ятидесятників. В 1960 році до них приєдналися меноніти.
- 1946 – На організованому владними структурами Радянського Союзу Львівському соборі проголошено возз'єднання греко-католицької церкви з РПЦ. Тотальні репресії проти греко-католиків, заслання митрополита Йосифа Сліпого й інших владик Церкви. Церква переходить на статус катакомбної.
- 1949 – Аналогічний Львівському собор в Мукачевому приймає рішення щодо греко-католицької Церкви Закарпаття.
- 1965 – В Чикаго (США) засновано Об'єднання Синів і Дочок України (ОСІДУ РУНВіри). В 1966 році зареєстровано громаду РУНВіри. Перший Собор представників громад відбувся в Чикаго в 1972 році. Духовним Вчителем РУНВіри став Лев Силенко.
- 1979 – В Торонто видруковано духовну книгу рунвірів «Мага Віра».
- 1981 – В Канаді зареєстровано першу громаду Української Рідної віри, очолювану М.Ситником.
- 1985 – На Вінниччині відновили свою діяльність громади Православної Євангельської Апокаліпсичної Церкви.
- 1988 – Ювілейне святкування 1000-річчя хрещення Русі.
- 1988 – Офіційне відновлення структур української греко-католицької Церкви.
- 1988 – Відбувся Всеукраїнський з'їзд Адвентистів сьомого дня, який утворив Український уніон Церкви АСД.

- 1989 – Утворено Всеукраїнський союз об'єднань Євангельських християн-баптистів.
- 1989 – Утворення в Україні Ініціативного комітету за відродження УАПЦ, Розгортання національно-церковного руху в Україні. Вихід львівської парафії Петра і Павла із юрисдикції і підпорядкування РПЦ і перехід її під омофор УАПЦ США.
- 1989 – Перехід з РПЦ в УАПЦ єпископа Івана (Бондарчука) й очолення ним відроджувального православно-автокефального процесу.
- 1990 – В містах Донецьку і Слов'янську з'явилися перші громади Церкви Христової.
- 1990 – Зареєстровано першу в Україні громаду Товариства Свідомості Крішні.
- 1990 – Рішення Архієрейського Собору РПЦ про надання більшої самостійності в управлінні Українському Екзархату РПЦУ і зміну його назви на «Українська Православна Церква».
- 1990 – Відновлено діяльність Всеукраїнського союзу Християн віри євангельської, який очолив М.Мельник.
- 1990 – Перший Всеукраїнський собор УАПЦ в Києві. Обрання патріархом митрополита Мстислава (Скрипника).
- 1991 – Офіційно зареєстровано першу громаду Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів.
- 1991 – В Україні офіційно зареєстровано першу громаду РУНВіри.
- 1991 - Зареєстровано створену в Києві першу громаду «Надія» Прогресивного іудаїзму.
- 1991 – Утворено Кадіат (Духовне управління мусульман Криму) з наданням йому статусу мухтасибату.
- 1991 – Поява київської громади мусульман, імамом-хатибом якої став Ахмед Тамім.
- 1991 – Офіційна реєстрація в різних містах України громад Вірменської Апостольської Церкви. Українську єпархію ВАЦ тоді очолив єпископ Натан.
- 1991 – В Україні почали діяти громади Міжнародного християнського товариства «Сім'я».
- 1991 – Поява і поширення по Україні громад Церкви Єднання.
- 1991 – В Одесі з'явилася громада «Євреї за Ісуса».
- 1991 – Знято заборону, яка існувала в роки радянської влади, на легальну діяльність Свідків Єгови. Почався вихід з підпілля конфесії, формування і реєстрація її організаційних структур.
- 1991 – Собор очолюваної митрополитом Філаретом (Денисенком) УПЦ поставив перед РПЦ питання про надання цій церковній спільноті автокефалії – повної канонічної незалежності.
- 1991 – В Києві зареєстровано першу громаду Великого Білого Братства, діяльність якої після відомих подій на Софійському майдані була офіційно заборонена.
- 1991 – В Україні відновлено діяльність громад німецьких лютеран.

- 1992 – У Львові зареєстровано громаду Нової Господньої Церкви або Нового Єрусалиму.
- 1992 – Ініційоване Москвою протизаконне зібрання архієреїв УПЦ в Харкові приймає рішення про зміщення свого предстоятеля митрополита Філарета й обрання ним митрополита Володимира (Сабодана). Архієрейський собор РПЦ схвалив це зміщення й позбавив митрополита Філарета всіх ступенів священства.
- 1992 – Об'єднавчий собор УАПЦ і частини вірних митрополиту Філарету представників УПЦ утворив Українську Православну Церкву Київського Патріархату, обравши Патріархом Київським і всієї Руси-України митрополита Мстислава, який був главою УПЦ США.
- 1992 – В Україні починають діяти три методистські громади.
- 1992 – В Україні офіційно засновано церкву Калварі Чапел.
- 1992 – Офіційно зареєстровано першу громаду огніщан – слов'янської духовної течії «Великий Вогонь» в Житомирі, ідеологом якої був Геннадій Боценюк.
- 1992 – Утворено Головне Мухтасіббатське Управління мусульман України, яке при офіційній переєстрації в 1993 році одержало назву Духовного Управління мусульман України на чолі із муфтієм Ахмедом Тамімом.
- 1992 – Постанова в Україні Церкви Світових Жнив, очолюваної Дм. Масоном.
- 1992 – В Україні поширюється вчення буддійського ордену Ніппонзан Мьоходзі завдяки пропаганді його тут преподобним Дзюнсеєм Тарасавою.
- 1992 – Оформлення перших громад Новоапостольської Церкви.
- 1992 – Зареєстровано Євангельську Реформатську Церкву України.
- 1993 – Поява в Донецьку першої громади очолюваної архієпископом Іоанном Береславським Церкви Божої Матері в Донецьку.
- 1993 – В Києві створено першу громаду Українських язичників «Православ'я».
- 1993 – Офіційна реєстрація харизматичної Церкви „Перемога”, старшим пастором якої став Генрі Мадава.
- 1993 – Офіційно зареєстровано Церкву євангельських християн «Нове життя».
- 1993 – У зв'язку зі смертю Патріарха Мстислава Всеукраїнський собор УПЦ КП обрав Патріархом Київським і всієї Руси-України митрополита Володимира (Романюка), а його заступником – митрополита Філарета.
- 1993 – Вихід частини ієреїв та архієреїв, незгодних з утворенням УПЦ КП і входженням до неї УАПЦ, з об'єднаної Церкви. Відновлення УАПЦ й обрання її Патріархом Димитрія (Яреми).
- 1994 – Офіційна реєстрація в Києві громади «Слово віри», очолюваної Сандеєм Аделаджею, яка з часом стала могутньою харизматичною церквою вже під новою назвою – «Посольство Боже».
- 1994 – Офіційна реєстрація Всеукраїнського Об'єднання Церков Української Християнської Євангельської Церкви, очолюваної Л.М. Падуном.

- 1995 – Смерть Патріарха Володимира. Похорон Патріарха як протистояння різних політичних і церковних сил. Обрання Патріархом УПЦ КП Філарета.
- 1995 – Зареєстровано Центр громад Свідомості Крішні.
- 1995 – Офіційно зареєстровано Держкомрелігій України Об'єднання Незалежних Харизматичних Християнських Церков України (Повного Євангелія), яке очолює А.П.Гаврилюк.
- 1996 – Архієрейський Собор РПЦ визнає недоцільним надання повної автокефалії УПЦ, очолюваній митрополитом Володимиром (Сабоданом).
- 1996 - Офіційно зареєстровано Єпископат Української Лютеранської Церкви.
- 1996 – Утворено Духовний центр Українського об'єднання буддистів Школи Карма Каг'ю.
- 1997 – Після приїзду в Україну пропагандистів вчення Фалунь Дафа в різних містах з'являються його практикуючі послідовники, які опісля об'єдналися в громади.
- 1997 – Утворено Всеукраїнську Раду церков і релігійних організацій.
- 1999 – Відбудова зруйнованого в радянські роки Києво-Михайлівського собору і церкви Пирогощі.
- 1999 – Зареєстровано Національні Духовні Збори Багаї України.
- 1999 – Помер Предстоятель УГКЦ Мирослав Іван кардинал Любачівський. Главою Церкви став митрополит Любомир Гузар.
- 1999 – Реєстрація громад Армії Спасіння і різних містах України.
- 2000 – Установчий з'їзд Собору Рідної Української віри у м. Вінниці. Собор очолив О. Безверхий.
- 2001 – Офіційна реєстрація конгрегації Англіканської Церкви в Києві.
- 2001 – Держкомрелігій України зареєстрував Об'єднання Євангельських Церков України.
- 2002 – Початок діяльності Української реформаторської Православної Церкви, очолюваної натовді архієпископом Сергієм Журавльовим.
- 2002 – У Вінниці зареєстровано першу громаду релігійної спільноти Святого Духа Учнів Вознесених Володарів.
- 2002 – Початок офіційної реєстрації громад сповідників Рідної Православної Віри, очолюваних волхвом В.Куровським.
- 2003 – Подорожуючи по Україні, Шріла Говінда Магарадж заклав початок створенню центрів місії Шрі Чайтанья Сарасват Матх.
- 2004 – Перенесення осідку УГКЦ зі Львова до Києва.
- 2005 – Держкомрелігій України відмовив у реєстрації УАПЦ-канонічної, очолюваної її Патріархом Мойсеєм.
- 2006 – Держдепартаментом у справах релігій України зареєстровано Об'єднання незалежних мусульманських громад «Київський муфтїят».
- 2006 – Утворено в структурі Кабінету міністрів України Державний Комітет у справах національностей і релігій.

- 2007 – Утворено Всеукраїнський церковно-громадський форум «За Українську Помісну Православну Церкву».
- 2007 – Архієрейський Собор УПЦ МП засудив так зване «політичне православ'я», притаманне біляцерковним структурам.
- 2007 – Залишивши своїх українських послідовників і не згадуючи вже про Велике Біле Братство Марія ДЕВІ Христос перебралася до Росії, де під ім'ям Вікторії Преображенської постає вже як засновниця якогось Космічного Полімістецтва Третього Тисячоліття у своєму Театрі Містерій в Москві.
- 2008 – З'явилася нова всеукраїнська мусульманська спільнота – Духовне Управління мусульман України УММА.
- 2008 – На офіційне відзначення 1020-річчя хрещення Київської Русі приїздив Вселенський Патріарх Варфоломій I.
- 2008 – Папа Римський митрополитом Львівської архідієцезії Римо-католицької Церкви в Україні призначив архієпископа Мечислава Мокшицького. Він замінив на цій посаді кардинала Мар'яна Яворського.
- 2008 – Архієрейський Собор УПЦ МП засудив «політичне православ'я», до якого вдаються біляцерковні братства цієї Церкви, а також владики східно-південних єпархій.
- 2008 – Помер засновник і духовний вчитель Рідної Української Національної Віри Лев Силенко.
- 2008 – Помер Патріарх Російської Православної Церкви, до якої входить і УПЦ МП, Олексій II. Патріархом РПЦ обрано митрополита Кирила.
- 2008 - помер Папа Римський Іван Павло II. Новим Папою конклав обрав Бенедикта XVI.
- 2011 - з'явилася нова мусульманська спільнота – Духовний Центр мусульман Криму.
- 2011- глава УГКЦ Любомир Гузар добровільно відійшов із статусу предстоятеля Церкви. Новим предстоятелем УГКЦ обрано Святослава Шевчука.
- 2011-2012 - мала місце спроба Московської Патріархії відсторонити з мотивів стану здоров'я від керівництва УПЦ МП митрополита Володимира (Сабодана)
- 2012 – помер відомий греко-католицький священнослужитель Іван Шевців.
- 2013 - Папа Бенедикт XVI відмовився від статусу понтифіка. Новим Папою конклав кардиналів обрав кардинала з Аргентини під ім'ям Франциска.

*Хронологію релігій України склали
А.Колодний, О.Недавні, П.Яроцький*